

Des del tancament de RTVV, els treballadors de l'ens fan circular per les xarxes socials l'agenda diària del president de la Generalitat, Alberto Fabra, per contraprogramar els actes amb una acció paral·lela de protesta. Al marcatge, de vegades asfixiant, el dirigent popular contestà dient que no pensava modificar la seua agenda. "I si algú vol acompanyar-me, que ho faça", reblà. Aquesta actitud amb un punt d'arrogància, però, contrasta amb el blindatge que Fabra està fent de les seues activitats. El proppassat dia 4 de desembre, dimecres, l'agenda marcava una visita a Xàtiva, acompanyant la ministra de Foment, Ana Pastor, per inaugurar les obres de rehabilitació del convent de Sant Domènec. Vuit furgons policials i un perímetre d'uns cent metres tractaven d'aconseguir que els treballadors de RTVV no enlletgiren les imatges del moment.

El que no s'esperava Fabra és trobar-se en el trajecte a peu cap a l'antic convent una acció de protesta d'uns alumnes de primària, d'entre 6 i 12 anys, que, des del pati del seu col·legi, el CEIP Taquígraf Martí, començaren a reclamar-li "que torne Canal 9!". Uns segons abans, alguns dels xiquets reclamaren l'atenció de l'alcalde de Xàtiva, Alfonso Rus, repetint el seu eufònic cognom sense cap ànsia reivindicativa. Va ser en veure Fabra que els menuts començaren a corejar signes incòmodes per al PP.

Un fet i dues imatges. Atès el seguici mediàtic que acompanya Fabra, la protesta infantil no passà desapercibuda. I generà dues imatges cridaneres i que tingueren una gran propagació als mitjans. La primera, uns fugaços plans de la xicalla amuntegada a la tanca del seu col·legi, gravats per La Sexta i profusament difosos per Internet. La segona, una fotografia del regidor de Seguretat i Recursos Humans de Xàtiva, José Antonio Vidal, enfocant els menuts amb el seu mòbil. Aquest darrer fet provocà l'automàtica petició de dimissió per part dels grups de l'oposició a la capital de la Costera o, en el seu defecte, "explicacions clares i convincentes" que no s'han produït. En contraposició, la protesta dels xiquets, realitzada en horari d'esbarjo, segons fonts del col·legi, va tenir con-

EL MOMENT REIVINDICATIU DELS ALUMNES DEL TAQUÍGRAF MARTÍ. A LA DRETA, LA FAÇANA DEL CENTRE.

El PP emmordassa les aules valencianes

L'expedient informatiu obert a un col·legi públic de Xàtiva per la protesta davant Fabra d'alguns dels seus alumnes ha palesat de nou la profunda al·lèrgia a la crítica del PP valencià. La consellera d'Educació aigualí més tard l'esperit sancionador de l'expedient, però la por de les represàlies està fortament instal·lada en el sistema educatiu.

seqüències immediates: aquell mateix matí, amb una inusitada celeritat, la inspecció educativa visitava el centre. Al cap de poques hores, de vesprada, la Conselleria d'Educació anunciava l'obertura d'un expedient informatiu a l'efecte d'assegurar que "els centres educatius mantinguen un ambient adequat i garantir els drets de qualsevol xiquet menor d'edat i que no siguin conculcats per qualsevol circumstància", argumentava la consellera del ram, Maria José Català. "Pensem que la nostra responsabilitat és garantir que

en horari lectiu els nostres alumnes siguin a classe i que no s'utilitze els nostres escolars", afegia la dirigent, considerada per molts al PP com un possible relleu a Fabra en cas de naufragi conservador. Català suggeria una hipotètica utilització política dels escolars, però el conseller de Governació, Serafín Castellano, anava més enllà i qualificava de "vergonyós intentar aprofitar-se i manipular xiquets menors d'edat". "Si això ha estat així", matisava un segon després de llançar el míssil. Al PP, per contra, no preocu-

pava a ningú el fet que un membre del seu partit haguera gravat o fotografiat els xiquets.

L'expedient caigué com una bomba en aquest col·legi públic de la part antiga de Xàtiva, un petit centre amb tres unitats d'infantil i 10 de primària, molt valorat pels pares per la seua tasca pedagògica però estigmatitzat a la ciutat pel fet de sostenir una elevada ràtio de xiquets immigrants, minvant respecte a cursos anteriors però encara per sobre de la mitjana. Direcció i professorat del centre decidiren guardar silenci des del primer moment, després d'aclarir en alguns mitjans i de forma anònima que els xiquets no havien estat atiat per cap professor. I que la protesta, generada "de forma espontània", havia tingut lloc a l'hora del pati. En qualsevol cas, el claustre del centre i l'AMPA acordaren posar en pràctica una política de silenci sobre el tema i esperar que escampara, tal vegada, tractant de protegir l'anella més dèbil de la cadena, els mestres encarregats aquell matí de vigilar el pati. Es dona la circumstància que la directora del Taquígraf Martí, Nieves Juan Martí, és esposa d'un inspector d'educació, Joan Miquel Vercher, fet que podria haver influït en la decisió de no remoure l'incident. El ben cert és que la polèmica ha incomodat molt els professionals. A preguntes d'EL TEMPS, una professora tractava de traure ferro a l'assumpte: "S'està incidint més en la manera de desplaçar-se

als llocs aquest senyor [en referència a Alberto Fabra] que en la situació del sector públic. És una cosa que no cal donar-li importància", conclouia, bastant molesta.

"El meu fill estava allí i jo li vaig preguntar si algun professor els havia dit que protestaren. Em va dir que no. No crec que fóra un tema dels professors, d'estar allí amb els xiquets atiant la protesta", opina Àngela Juan, mare d'alumne i membre del consell escolar del centre. "Que algun professor haja pogut fer algun comentari a classe? Podria ser, però hi ha llibertat de càtedra", afegeix, alhora que expressa la seua preocupació per l'alteració que aquesta polèmica està provocant en la vida del centre.

Ana Sanhipólito, regidora socialista a l'ajuntament xativí i mare d'un dels alumnes d'infantil del Taquígraf Martí, critica el rerefons polític de l'expedient a un centre "amb fama a la ciutat de ser progressista". A ella, els fets li semblen "molt espontanis" i apunta que el centre segueix una política molt estricta. "Per a traure una foto dels xiquets et fan signar un paper", diu, al temps que recorda que, fa uns anys, hi hagué una protesta similar, sols que els xiquets el que demanaven era un gimnàs per al centre que s'havia promès però encara no s'havia construït.

El govern local, a les mans del PP, mentrestant, no pensa intercedir en l'expedient, com reconeixia la regidora d'Educació, Maria José Pla. "És

un expedient informatiu sobre el que va passar, no tenim res a veure amb aquesta gestió, és una cosa interna de la Conselleria. Respectem que Educació vulga saber què va passar, no ens sembla que el fet tinga la gravetat que s'ha dit en alguns llocs". Sobre la seua versió dels fets, Pla relata que "va ser cosa de dos o tres minuts, però els xiquets llançaren tres missatges molt clarets: que torne Canal 9, Fabra dimissió i per una escola pública de qualitat", etziba posant en qüestió de forma vetllada la suposada espontaneïtat de l'acció. Respecte a la polèmica sobre la presumpta gravació del seu company José Antonio Vidal, la resposta de Pla és, si més no, sorprenent. "No va passar res. El que feia el regidor és una foto a una neboda que estava allí, puc afirmar rotundament que no hi ha cap gravació", sosté. I si és així, per què no hi ha hagut un desmentit oficial per part de l'Ajuntament o del mateix afectat? "No tenim per què desmentir una cosa que no s'ha fet", conclou la regidora popular.

A falta de la versió oficial del centre, els pares es debaten entre la indignació pel que consideren una "cacera de bruixes" i un atac a la llibertat d'expressió, el suport al professorat, el qual consideren aliè a la protesta dels menuts, i alguna visió aïllada que creu poc probable que els alumnes exercitaren la protesta sense estímul d'algun adult del centre. L'opinió més estesa, amb tot, sembla la de considerar l'expedient com un instrument per a fer callar les protestes, una actitud autoritària i desmesurada de la Conselleria i d'un partit, el PP, que no dubta a utilitzar els escolars i els centres educatius per a fer-se fotografies i llançar els seus missatges polítics, com van denunciar els sindicats així que van conèixer l'expedient. El missatge va arribar a la seua destinatària: en la primera visita de Català a un centre escolar després de l'emboïc xativí, a un centre d'Albalat dels Tarongers, evità escrupolosament les fotografies amb escolars.

Mobilitzacions i matisos. En tot cas, en eixir del prudent cercle d'influència del col·legi, es pot palpar la indignació contra l'expedient. Divendres passat, se celebrava una concentració de protesta davant les portes de l'Ajun-

EL TEMPS

EFE

José Luis Santiago, segon per la dreta, amb companys de l'institut i el retrat cap per avall de Font de Mora. En l'altra imatge, Maria José Català.

tament convocada per la Plataforma en Defensa dels Serveis Públics de la Costera-la Canal sota el lema "Defensem l'escola pública, per la llibertat d'expressió". D'una altra banda, els partits de l'oposició a Xàtiva, PSPV-PSOE, Compromís i Esquerra Unida, aprovaven presentar mocions de rebuig a l'expedient de forma simultània a la petició de convocatòria d'un consell escolar municipal extraordinari per tractar el tema.

Quan encara no havia transcorregut una setmana dels fets, el dilluns dia 9, la consellera d'Educació feia un gir en afirmar que l'expedient obert pel seu departament no contenia "cap voluntat de sancionar", sinó analitzar per què hi havia uns alumnes "en horari lectiu en l'entorn d'una manifestació". I introduïa un element ben diferent del que s'havia considerat per a justificar l'expedient, la possible utilització dels xiquets per a una protesta, circumstància de la qual Maria José Català no va fer esment. La qüestió, ara, eren les imatges difoses per televisió i les xarxes "amb la presència d'uns

trenta xiquets que no tenien permís patern". Un element "suficient", segons la consellera, per a poder instar a un expedient informatiu. A l'hora de tancar aquesta informació, en tot cas, no hi havia constància que se n'haguera començat la instrucció. La dinàmica dels esdeveniments fa pensar que no hi haurà conseqüències per al centre.

Avis per a navegants. "Estem convençuts que açò acabarà en no res", aventura Marc Candela, del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament (STE-PV), "però l'expedient va en la línia del que va passar a Monfort del Cid, un avís per a navegants, un intent de clavar la por en el cos del sistema educatiu", afirma el sindicalista. Candela feia referència a l'expedient per una falta greu que se li va obrir l'any 2009 a José Luis Santiago, director de l'institut Las Norias de Monfort del Cid, per haver permès que es penjara a la sala de professors una fotografia cap per avall de l'aleshores conseller d'Educació Alejandro Font de Mora. Un fet que es va produir en el context de les mobilitzacions contra la decisió de la Generalitat d'impartir l'assignatura d'educació per a la ciutadania en anglès. L'expedient generà un enrenou important, amb mobilitzacions en favor de Santiago, i un procés judicial que concloué amb el Tribunal Superior de Justícia (TSJ) donant la raó al docent, el passat mes de setembre, amb una sentència que anul·lava la sanció

de 20 dies d'ocupació i sou. "El mal ja s'ha fet, les errades de la conselleria les paguem entre tots", digué Santiago en conèixer la notícia.

Aquell conflicte, de fet, tingué l'efecte d'insuflar la por en el sistema educatiu públic. "El de Xàtiva no és un fet aïllat", abunda Vicent Mauri, secretari de l'STE-PV, "hi ha hagut molta vigilància en el tema de pancartes, de qüestionar els drets dels alumnes a fer vaga. Hi ha hagut intimidacions per a retirar pancartes de l'estil 'Estimem l'escola pública' o prohibir que els professors portaren samarretes reivindicatives. Hi ha converses, hi ha telefonades i hi ha visites d'inspectors". I també hi ha hagut altres expedients a més dels de Xàtiva i Monfort, com ara el que se li va fer al poeta Manel Rodríguez-Castelló, director de l'institut Ferrer i Guàrdia, per permetre la realització d'un concert independentista. La sanció quedà en no res perquè l'afectat acabava el seu mandat com a director.

Aquells expedients es van produir en l'època d'Alejandro Font de Mora, el conseller que sostenia en públic, sense embuts, que el sistema educatiu representava una anomalia en el sentit que el PP aconseguia un percentatge de vot del 55 per cent mentre que l'escola pública era a les mans de l'esquerra. "La pressió no ha canviat, el que passa és que Català ho fa tot d'una manera més sibil·lina", conclou Mauri.

"L'expedient és un avís a navegants, un intent de clavar la por en el cos del sistema educatiu"

Xavier Aliaga